

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS

Päätös

H2787/2021

16.08.2021

Vuosikirja

Dnrot 20909/03.04.04.04.16/2020
20912/03.04.04.04.16/2020

ASIKKALAN KUNTA
18 1 8 20 21

Asianro	Asialuokitus
1600	10 02-03/2021

Asia

Ranta-asemakaavan hyväksymistä koskevat valituslupahakemukset ja valitukset

Muutoksenhakijat

1.

2. Rismalahden ja Huhdintien tiekunnat

Päätös, jota muutoksenhaku koskee

Hämeenlinnan hallinto-oikeus 5.6.2020 nro 20/0575/2

Asian aikaisempi käsittely

Asikkalan kunnanvaltuusto on päätöksellään 12.11.2018 (§ 57) hyväksynyt osaa kiinteistöstä Riihelänmäki 16-417-25-37 koskevan Rismalahden ranta-asemakaavan muutoksen, jolla muodostuvat korttelit 1, 2 ja 3 sekä retkeily- ja ulkoilualueet, metsätalousalueet, uimaranta-alue, yhdyskuntateknisen huollon alue, venesatama-alue ja yleiset pysäköintialueet.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään, siltä osin kuin asiassa korkeimmassa hallinto-oikeudessa on kysymys, hylännyt ja tämän asiakumppaneiden sekä Rismalahden ja Huhdintien tiekuntien valitukset kunnanvaltuuston päätöksestä.

Hallinto-oikeus on nyt kysymyksessä olevilta osin selostanut maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 4 momentin sekä kaava-alueen ja kaavaa koskevaa selvitystä ja perustellut päätöksensä yleispiirteisen kaavoituksen huomioon ottamisen osalta seuraavasti:

Kunnalla on lähtökohtaisesti laaja harkintavalta kaavan sisällön suhteen. Kaavahierarkiassa yleispiirteisissä kaavoissa tehtyt maankäytölliset ratkaisut on kuitenkin otettava yksityiskohtaisessa kaavoituksessa kaavan laatimisen perustaksi.

Alueella voimassa olevassa osayleiskaavassa pääosa kaava-alueesta on osoitettu virkistysalueeksi. Ranta-asetakaava poikkeaa siten rakentamiseen varattujen korttelialueiden osalta yleiskaavasta. Kaavaselostuksen mukaan tämä ei ole maankäyttö- ja rakennuslain vastaista, koska yleiskaava on ilmeisen vanhentunut.

Kun otetaan huomioon, että yleiskaavaratkaisu perustuu vuonna 1997 vahvistettuun ranta-asetakaavaan, se, että yleiskaavakin on ollut nyt kysymyksessä olevan kaavan hyväksymishetkellä jo lähes 20 vuotta voimassa sekä uudehkon maakuntakaavan aluevaraukset, voidaan osayleiskaavaa pitää nyt kyseessä olevan kaava-alueen osalta ilmeisen vanhentuneena. Kun otetaan huomioon ranta-asetakaavan VR- ja MU-alueiden pinta-ala ja kaavamääräykset kokonaisuudessaan, asetakaava sopeutuu yleiskaavan kokonaisuuteen maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 kaava-alue sijoittuu virkistysalueelle. Kyseinen virkistysalue on osa sitä laajempaa, Rismalahden alueelle sijoittuvaa matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealuetta mv2. Maakuntakaavan V-merkinnän pinta-alasta eli noin 52 hehtaaria virkistystarkoituksiin jää ranta-asetakaavassa kaavaselostuksen tietojen mukaan merkinnöillä VR, VV, MU ja LV edelleen noin 42,5 hehtaaria, eli noin 82 %. Maakuntakaavassa tehty maankäytöllinen ratkaisu ei siten merkitykseltään muutu ranta-asetakaavan myötä. Näin ollen ja kun otetaan lisäksi huomioon maakuntakaavan yleispiirteisyys ja se, että asetakaavan tarkoituksena on tarkentaa yleispiirteisempää suunnittelua, maakuntakaava on ollut riittävästi ohjeena ranta-asetakaavaa laadittaessa.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

1. Asiakumppaneineen on pyytänyt lupaa valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä ja valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan.

Vaatimuksen tueksi on esitetty muun ohella seuraavaa:

Ranta-asetakaavan muutos on ristiriidassa alueella voimassa olevan Päijänteen rantaosayleiskaavan ja maakuntakaavan kanssa. Kaavamuutoksen mukaiset RM-1- ja RM-2-alueet ovat yleiskaavassa virkistys- ja retkeilypalveluiden alueita. Yleiskaava ei ole vanhentunut, ja se on pääosin toteutettu. Maakuntakaavassa ranta-asetakaava-alue on varattu yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Ranta-asetakaavassa yleisten virkistysalueiden määrä supistuu oleellisesti.

Ranta-asemakaavassa osoitettujen toimintojen soveltuvuus on tutkittava laajemmalla alueella yleiskaavatasoisesti. Ranta-asemakaavamuutoksella Rismalahden rannoista merkittävä osa muutetaan rakennuspaikoiksi ja vastaranta osoitetaan käytännössä kokonaan satama-alueeksi. Herkälle ranta-alueelle ei jää juuri lainkaan rakentamatonta aluetta ja yleisessä käytössä oleva rantaviiva supistuu merkittävästi.

2. *Rismalahden ja Huhdintien tiekunnat* ovat pyytäneet lupaa valittaa hallinto-oikeuden päätöksestä ja valituksessaan vaatineet, että hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset kumotaan.

Vaatimuksen tueksi on viitattu aikaisemmin lausuttuun ja esitetty muun ohella seuraavaa:

Ranta-asemakaavassa osoitetut matkailupalveluiden rakentamisalueet (RM) ovat vastoin oikeusvaikutteisessa rantaosayleiskaavassa osoitettua virkistysaluetarkoitusta ja maakuntakaavan virkistysaluevarausta. Alue on nykyään yleiskaavan mukaisessa yleisessä virkistyskäytössä, ja esimerkiksi partiotoiminta käyttää aluetta telttailumajoitukseen. Yleiskaava ei ole ilmeisen vanhentunut.

Asikkalan kunnanhallitus on selityksessään esittänyt valitusten hylkäämistä ja lausunut muun ohella seuraavaa:

Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaavaa voidaan perustellusti pitää vanhentuneena. Ranta-asemakaavaa laadittaessa on voitu ohjeena pitää maakuntakaavaa. Ranta-asemakaava sopeutuu yleiskaavan kokonaisuuteen.

asiakumppaneineen on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Rismalahden ja Huhdintien tiekunnat ovat antaneet vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Korkein hallinto-oikeus myöntää _____ ja tämän asiakumppaneille sekä Rismalahden tiekunnalle ja Huhdintien tiekunnalle valitusluvut siltä osin kuin asiassa on kysymys yleiskaavasta poikkeamisesta sen vanhentuneisuutta koskevalla perusteella ja tutkii asian.

Korkein hallinto-oikeus kumoaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ja Asikkalan kunnanvaltuuston päätökset.

2. Muilta osin valituslupahakemukset hylätään. Korkein hallinto-oikeus ei siten anna ratkaisua valituksiin muilta osin.

Perustelut

1. Ratkaisu valitukseen

1.1 Sovellettavat oikeusohjeet ja lain esityöt

Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:ssä säädetään yleiskaavan oikeusvaikutuksista muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan. Pykälän 1 momentin mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Pykälän 4 momentin mukaan, jos yleiskaava on ilmeisen vanhentunut, asemakaava voidaan perustellusta syystä laatia tai muuttaa sisällöltään 1 momentissa säädetystä poiketen. Tällöin on kuitenkin huolehdittava siitä, että asemakaava sopeutuu yleiskaavan kokonaisuuteen ja otettava huomioon, mitä 39 §:ssä säädetään yleiskaavan sisältövaatimuksista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 4 momentti on lisätty lakiin 1.5.2017 voimaan tulleella lailla (230/2017). Hallituksen esityksen (HE 251/2016 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan tältä osin muun ohella seuraavaa:

”Yleiskaavan vanhentuneisuutta arvioitaessa on mietittävä, ohjaako yleiskaava tarkoituksenmukaisella tavalla yhdyskuntien ja maankäytön kehittämistä ja asemakaavoitusta. On myös selvitettävä, ovatko olosuhteet muuttuneet niin merkittävästi, että yleiskaavan mukaiset ratkaisut eivät enää ole perusteluja. Vanhentuneisuuden yhtenä kriteerinä voitaisiin pitää yleiskaavan ikää, vaikkakaan pelkästään iän perusteella ei voida päätellä yleiskaavan vanhentuneisuutta. Esimerkiksi alueilla, joilla ympäristön säilyttämiseen ja suojelemiseen liittyvät arvot ja tavoitteet korostuvat, voi vanhakin yleiskaava olla edelleen sisällöltään tarkoituksenmukainen. Yleiskaavan vanhentuneisuuden kriteerinä voitaisiin pitää myös sitä, jos se on ristiriidassa alueelle myöhemmin laaditun maakuntakaavan kanssa. Asemakaavaa laadittaessa voitaisiin tällöin maakuntakaavan periaatteet ottaa huomioon. Myös eri viranomaisten kannanotoilla olisi merkitystä asian arvioimisessa. Lähtökohtana näissäkkin tilanteissa olisi kuitenkin ensisijaisesti yleiskaavan tarkistaminen eikä asemakaavojen laatiminen yleiskaavan vastaisesti.

Perusteltuna syynä asemakaavan laatimiselle yleiskaavasta poiketen voitaisiin pitää sitä, että asemakaavan vaikutukset on mahdollista arvioida ilman sen kytkemistä laajempaan yleiskaavalliseen tarkasteluun. Myös parhaillaan laadittavana olevan yleiskaavan linjaukset ja sisältö olisi mahdollista ottaa huomioon. Asemakaavan on sovellettava yleiskaavalliseen kokonaisuuteen ja asemakaavan sisältövaatimusten täyttymisen lisäksi on voitava arvioida, että myös yleiskaavan sisältövaatimukset täyttyvät. Menettelyä voitaisiin käyttää erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa yleiskaava on vanhentunut jonkin yksityiskohdan osalta, mutta ei kokonaisuutena. Yleiskaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa ristiriidassa olevaa ratkaisua ei asemakaavalla tai asemakaavan muutoksella voitaisi hyväksyä. Tällaisena voitaisiin pitää esimerkiksi yleiskaavassa osoitetun viheryhteyden katkaisemista tai yhdyskuntarakenteen kehittämiseen liittyviä yleiskaavasta poikkeavia merkittäviä ratkaisuja.”

1.2 Asiassa saatu selvitys

1.2.1 Ranta-asemakaavan sisältö

Hyväksytty ranta-asemakaava koskee osaa kiinteistöstä Riihelänmetsä 16-417-25-37. Salonsaaren pohjoisosassa sijaitsevan kaava-alueen pinta-ala on noin 51,5 hehtaaria. Alue rajautuu lännessä Päijänteen vesistöön, pohjoisessa Motonkärjenniemeen ja idässä ja etelässä talousmetsäalueisiin. Rantaviivaa kaava-alueella on noin 2,4 kilometriä.

Ranta-asemakaavan muutoksella muodostuvat matkailua palvelevien rakennusten korttelialueet (RM-1 ja RM-2), asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue (AH), retkeily- ja ulkoilualue (VR), uimaranta-alue (VV), yhdyskuntateknisen huollon alue (ET), venesatama (LV), yleinen pysäköintialue (LP) sekä metsätalousalue (MU), jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Rakennusoikeutta on osoitettu RM-1- ja RM-2-alueille yhteensä 1 800 k-m², AH-alueelle 200 k-m² ja venesatama-alueelle 100 k-m². Kämpärakennukselle on osoitettu rakennusoikeutta 120 k-m² ja rantasaunalle 20 k-m².

RM-alueita koskevien kaavamääräysten mukaan alueille saa rakentaa matkailukäyttöön erillisiä tai kytkettyjä majoitusrakennuksia talousrakennuksineen. Yhden rakennuspaikan muodostavalla rantaan rajoittuvalla RM-1-alueella rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 800 k-m². Yhden majoitusrakennuksen kerrosala tulee olla vähintään 100 k-m² ja enintään 300 k-m² ja yhtä majoitusrakennusta palvelevan talousrakennuksen kerrosala enintään 80 k-m². Erillisten saunarakennusten, jotka saavat sijaita rakennusalan ulkopuolella vähintään 15 metrin etäisyydellä keskiveden mukaisesta rantaviivasta, kerrosalat saavat olla saunarakennus enintään 50 k-m² ja savusaunarakennus enintään 15 m². Muut rakennukset saunarakennuksia lukuun ottamatta tulee sijoittaa keskiveden mukaisesta rantaviivasta vähintään 30 metrin etäisyydelle rakennusalan sisälle. Yhden rakennuspaikan muodostavan RM-2-alueen rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 1000 k-m². Yhden majoitusrakennuksen kerrosala tulee olla vähintään 80 k-m² ja enintään 200 k-m² ja yhtä majoitusrakennusta palvelevan talousrakennuksen kerrosala enintään 80 k-m². Erillisen saunarakennuksen kerrosala saa olla enintään 25 k-m².

Pääosa Päijänteen rantaviivasta Rismalahden itärantaa lukuun ottamatta sekä Rismalahden niemi on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR). Kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu yleistä retkeily- ja ulkoilutoimintaa varten. Aluetta tulee hoitaa luonnonmetsänä siten, että maisemahoidon ja yleisen virkistyskäytön tarpeet otetaan erityisesti huomioon. Alueella ei saa tehdä avohakkuita. Alue on muuten tarkoitettu lyhytaikaiseen retkeilyyn ja muuhun ulkoiluun. Alueelle saa rakentaa retkeily- ja ulkoilukäyttöä varten tarvittavia rakenteita ja laitteita. Suurin osa kaava-alueesta on osoitettu metsätalousalueeksi, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta (MU).

Ranta-asetakaavaa koskevan kaavaselostuksen mukaan Päijänteen ranta-alueen osayleiskaava on Rismalahden osalta vanhentunut. Yleiskaavan vanhentuneisuutta on perusteltu sillä, että yleiskaava on laadittu suoraan ranta-asetakaavan pohjalta, jonka laatiminen on aloitettu jo 1990-luvun alkupuolella, jolloin majoituspalvelujen kysyntä painottui virkistysalueilla lähinnä telttamajoitukseen tai varustetasoltaan vaatimattomiin pikkumökkeihin. Lisäksi yleiskaavan laadinta on aloitettu jo vuonna 1995. Yleiskaava on myös ristiriidassa alueelle myöhemmin laaditun maakuntakaavan kanssa. Kaavaselostuksen mukaan ranta-asetakaavan muutoksen vaikutukset on mahdollista arvioida ilman sen kytkemistä laajempaan yleiskaavalliseen tarkasteluun. Kaavaselostuksessa nyt kyseessä olevan kaavan on arvioitu täyttävän yleiskaavan sisältövaatimukset.

1.2.2 Yleiskaava

Asikkalan kunnanvaltuuston vuonna 1999 hyväksymässä ja vuonna 2002 vahvistetussa Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaavassa ranta-asetakaavan RM-1- ja RM-2-alueet on osoitettu virkistys- ja retkeilypalvelujen alueeksi VR/r. Sitä koskevan kaavamääräyksen mukaan alue ja sen käyttötarkoitus on määritelty yksityiskohtaisemmin ranta-asetakaavassa. Rismalahden pohjukkaan on osoitettu uimaranta-alue (VV/r) ja alueen läpi kulkevan Rismalahdentien yläpuolelle pysäköintialue (LP/r). Rismalahdentien rantavyöhyke on osoitettu VR/s/r merkinnällä alueen osaksi, jossa luonto- ja ympäristöolosuhteet on säilytettävä.

1.2.3 Maakuntakaava

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014, joka on tullut voimaan 10.3.2017, ranta-asetakaava-alue on osoitettu virkistysalueeksi V2. Merkinnällä osoitetaan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitettuja alueita. Sitä koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien ja niiden erityispiirteiden säilyminen sekä kehittämismahdollisuudet, alueen saavutettavuus, riittävä yleis- ja erityispiirteisiin liittyvä palvelu- ja varustetaso sekä ympäristöarvot ja viher- ja ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueilla.

Suunnittelualue sisältyy lisäksi maakuntakaavan matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealueeseen (mv). Rismalahden kehittämisen kohdealueen aluekohtaisen suunnittelumääräyksen mv2 mukaan aluetta kehitetään matkailulliseen suuntaan. Suunnittelussa on otettava huomioon ja sovitettava yhteen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvot sekä olemassa oleva asutus ja elinkeinotoiminnan edistäminen.

Maakuntakaavan kaavaselostuksen liitteenä olevassa aluekuvauksessa todetaan mv-merkinnän kuvauksessa, että kyseessä on Rismalahden virkistysalueen ja siihen liittyvän matkailun kehittämiskohdealue. Maakuntakaavan selvitysaineistoon kuuluvassa selvityksessä Päijät-Hämeen virkistys- ja retkeilyalueiden nykytila (2012) Rismalahden virkistysaluetta kuvataan seuraavasti: Salonsaareissa, Päijänteen rannalla sijaitseva kohde

soveltuu erinomaisesti virkistäytymiseen. Rismalahdella on komeat maisemat Päijänteen Asikkalanselälle. Rismalahdella sijaitsevaa partiomajaa vuokrataan yksityisille ja yrityksille ympäri vuoden. Alueen koko on 50,5 ha. Sen varusteluun kuuluvat päärakennus, kuivakäymälä, vajarakennus, sauna, laituri, uimaranta, paikoitusalue ja venesatama.

1.3 Oikeudellinen arviointi

Rismalahden ranta-asemakaavan muutoksella osoitetaan alueella voimassa olevan Päijänteen ranta-alueen osayleiskaavassa virkistys- ja retkeilypalveluiden alueelle muun ohella matkailua palvelevien rakennusten korttelialueet RM-1 ja RM-2. Asiassa on kiistatonta, että ranta-asemakaavassa osoitettu maankäyttö poikkeaa sitä ohjaavasta osayleiskaavasta matkailutarkoitukseen osoitetun rakennusoikeuden suhteen.

Ranta-asemakaavan valmistelussa on lähtökohtana ollut tarve poiketa alueella voimassa olevan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan ohjausvaikutuksesta. Ranta-asemakaavan muutoksen hyväksyminen ilman osayleiskaavan muuttamista on sen vuoksi mahdollista vain, jos yleiskaavan katsotaan olevan maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 4 momentin mukaisesti ilmeisen vanhentunut ja jos muut lainkohdan edellytykset täyttyvät. Asiassa on siten valitusten johdosta otettava ensiksi kantaa siihen, onko osayleiskaavaa pidettävä lainkohdassa tarkoitettulla tavalla ilmeisen vanhentuneena.

Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 4 momenttia koskevan hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan yleiskaavan vanhentuneisuutta arvioitaessa on selvitettävä, ohjaako yleiskaava edelleen tarkoituksenmukaisella tavalla asemakaavoitusta ja ovatko olosuhteet alueella muuttuneet niin merkittävästi, että yleiskaavan mukaiset ratkaisut eivät enää ole perusteltuja. Yksityiskohtaisissa perusteluissa on mainittu edellä selostettuja yleiskaavan vanhentuneisuutta koskevia kriteereitä. Perusteluiden mukaan lähtökohtana näissäkkin tilanteissa olisi kuitenkin ensisijaisesti yleiskaavan tarkistaminen eikä asemakaavan laatiminen yleiskaavan vastaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 4 momenttia on poikkeussäännöksenä kaavan ohjausvaikutuksesta tulkittava suppeasti. Korkein hallinto-oikeus toteaa, että alueella voimassa olevaa osayleiskaavaa voidaan pitää suhteellisen vanhana. Pelkästään iän perusteella tai sen vuoksi, että yleiskaava on perustunut sitäkin vanhempaan rantakaavaan, ei kuitenkaan voida päätellä, että kaava olisi ilmeisen vanhentunut. Tämän vuoksi asiassa on tarpeen tarkastella muita vanhentuneisuuden kriteereitä.

Osayleiskaavan jälkeen laaditussa ja voimaan tullessa Päijät-Hämeen maakuntakaavassa osoitettu yleisen virkistystyksen ja ulkoilun maankäyttömuoto sekä maakuntakaavan kohdealumerkintä vastaavat edelleen osayleiskaavan mukaista virkistyskäyttötarkoitusta. Näin ollen yleiskaavan ja maakuntakaavan välillä ei ole ristiriitaa.

Ranta-asemakaavan kaavaselostuksen mukaan osayleiskaavan mukaiset majoitusratkaisuperiaatteet ovat selvästi vanhentuneet. Mahdollinen tarve alueen majoitusratkaisujen kehittämiseen ei kuitenkaan merkitse, että olosuhteet olisivat muuttuneet niin merkittävästi, että osayleiskaavan mukaiset ratkaisut eivät olisi enää perusteltuja. Yleiskaavaa ei voida katsoa ilmeisen vanhentuneeksi pelkästään sillä perusteella, että yleiskaavaa haluttaisiin sisällöllisesti muuttaa tai tarkistaa.

1.4 Johtopäätös ja lopputulos

Päijänteen ranta-alueiden osayleiskaavan ei edellä lausutun perusteella ole katsottava olevan Rismalahden ranta-asemakaava-alueen osalta maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla ilmeisen vanhentunut. Edellytyksiä yleiskaavan ohjausvaikutuksesta poikkeamiselle ei siten ole, eikä ranta-asemakaavan muutosta ole voitu laatia vastoin yleiskaavaa. Tämän vuoksi asiassa ei ole tarpeen arvioida, onko yleiskaavasta poikkeamiselle ollut perusteltu syy.

Kunnanvaltuuston päätös on kuntalain 135 §:ssä tarkoitettulla tavalla lainvastainen. Tämän vuoksi hallinto-oikeuden ja kunnanvaltuuston päätökset on kumottava.

2. Valituslupahakemusten hylkääminen

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Sen perusteella, mitä muutoksenhakijat ovat esittäneet ja mitä asiakirjoista muutoin ilmenee, asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi ei muilta osin ole valitusluvan myöntämisen perustetta.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Kari Kuusiniemi
presidentti

Tuomas Kuokkanen
oikeusneuvos

Taina Pyysaari
oikeusneuvos

Robert Utter
oikeusneuvos

Veronica Storträsk
oikeusneuvos

Satu Sundberg
Asian esittelijä, esittelijäneuvos

Jakelu

Päätös

asiakumppaneineen, maksutta

Jäljennös

Rismalahden ja Huhdintien tiekunnat, maksutta

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Asikkalan kunnanhallitus ✓

Metsähallitus

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat-
vastuualue

Ympäristöministeriö

Asiakirjan oikeaksi todistaa

Jaostosihteeri Krista Lappalainen

Ku